

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ЖУРНАЛІСТИКИ
КАФЕДРА ЖУРНАЛІСТИКИ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету журналістики

(підпис)

В.В. Костюк

(ініціали та прізвище)

« _____ » _____ 2020

СОЦІАЛЬНА ТА АДВОКАЦІЙНА ЖУРНАЛІСТИКА
РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

підготовки бакалаврів

очної (денної) форми здобуття освіти
спеціальності 061 журналістика

освітньо-професійна програма журналістика, реклама та зв'язки з
громадськістю

Укладач /Укладачі: Чернявська Л.В., доцент, професор кафедри журналістики

Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри журналістики
Протокол № _____ від “ _____ ” _____ 202_ р.
Завідувач кафедри журналістики
_____ Л.В. Чернявська
(підпис) (ініціали, прізвище)

Ухвалено науково-методичною радою
факультету журналістики
Протокол № _____ від “ _____ ” _____ 202_ р.
Голова науково-методичної ради
факультету журналістики
_____ Н.В.Романюк
(підпис) (ініціали, прізвище)

Погоджено
з навчально-методичним відділом

(підпис)

(ініціали, прізвище)

2021 рік

1. Опис навчальної дисципліни

1	2	3
Галузь знань, спеціальність, освітня програма рівень вищої освіти	Нормативні показники для планування і розподілу дисципліни на змістові модулі	Характеристика навчальної дисципліни
		очна (денна) форма здобуття освіти
Галузь знань 061 журналістика	Кількість кредитів – 3	Вибіркова (дисципліна вільного вибору студента)
		Цикл дисциплін професійної підготовки
Спеціальність 061 журналістика	Загальна кількість годин – 90	Семестр:
		7 -й
Освітньо-професійна програма реклама і зв'язки з громадськістю, журналістика	Змістових модулів – 4	Лекції
		10 год.
Рівень вищої освіти: бакалаврський	Кількість поточних контрольних заходів – 8	Практичні
		20 год.
Рівень вищої освіти: бакалаврський	Кількість поточних контрольних заходів – 8	Самостійна робота
		38 год.
		Вид підсумкового семестрового контролю: залік

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Соціальна та адвокаційна журналістика» є надання майбутнім фахівцям ґрунтовних знань та вмінь щодо прав людини, рівності та недискримінації, посилення чутливості українських журналістів до проблематики вразливих груп, дотримання етичних журналістських стандартів у висвітленні питань, пов'язаних із правами людини, проведення правозахисних кампаній та адвокаційної діяльності, просування ідей у медіа.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Соціальна та адвокаційна журналістика» є: теоретичні та прикладні аспекти проведення правозахисних акцій, створення правозахисних журналістських матеріалів та матеріалів для публіситі, адвокації та адвокаційних дій; системний характер та структуру активізму та адвокації; зарубіжний та вітчизняний досвід використання технологій активізму та адвокації у практичній медіадіяльності.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен набути таких результатів навчання (знання, уміння тощо) та компетентностей:

Заплановані робочою програмою результати навчання	Методи і контрольні заходи
---	----------------------------

та компетентності	
<p>Програмні компетентності:</p> <p>ЗК01. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК02. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.</p> <p>ЗК04. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК06. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.</p> <p>ЗК07. Здатність працювати в команді.</p> <p>ЗК08. Здатність навчатися і оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>ЗК10. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p>	<p>Методи:</p> <p>Наочні методи (відео, плакати, зразки рекламної продукції, схеми, моделі).</p> <p>Словесні методи (лекція, пояснення, робота з підручником).</p> <p>Практичні методи (творчі завдання, контрольні, складання схем і алгоритмів).</p> <p>Логічні методи (індуктивні, дедуктивні, створення проблемної ситуації).</p> <p>Проблемно-пошукові методи (репродуктивні).</p> <p>Метод формування пізнавального інтересу (навчальна дискусія, створення навчальних ситуацій).</p>
<p>Програмні результати навчання</p> <p>РНЗ1. Виокремлювати у виробничих ситуаціях факти, події, відомості, процеси, про які бракує знань, і розкривати способи та джерела здобування тих знань</p> <p>РНЗ2. Оцінювати діяльність колег з точки зору зберігання та примноження суспільних і культурних цінностей і досягнень</p> <p>РНЗ3. Базові знання фундаментальних наук в обсязі, необхідному для освоєння загальнопрофесійних дисциплін.</p> <p>РНУ3. Генерувати рекламний, інформаційний та медіаконтент за заданою темою з використанням доступних, а також обов'язкових джерел інформації</p> <p>РНЗ32. Використовувати сучасні рекламні, інформаційні й комунікаційні технології та спеціалізоване програмне забезпечення для вирішення професійних завдань.</p> <p>РНЗ33. Передбачати реакцію аудиторії на рекламний, PR та інформаційний продукт чи на інформаційні акції, зважаючи на положення й</p>	<p>Методи контролю і самоконтролю (усний, письмовий).</p> <p>Контрольні заходи:</p> <ul style="list-style-type: none"> – теоретичне тестування за змістовим модулем

<p>методи соціальнокомунікаційних наук.</p> <p>РНЗ34. Здатність організовувати рекламну та PR-діяльність, формувати внутрішню та зовнішню комунікативну діяльність, іміджеву політику організації.</p> <p>РНК3. Вільно спілкуватися з професійних питань, включаючи усну, письмову та електронну комунікацію, іноземною мовою.</p> <p>РНК4. Використовувати необхідні знання й технології для виходу з кризових комунікаційних ситуацій на засадах толерантності, діалогу й співробітництва.</p> <p>РНАіВ1. Планувати свою діяльність та діяльність колективу з урахуванням цілей, обмежень та передбачуваних ризиків.</p> <p>РНАіВ2. Оцінювати діяльність колег як носіїв прав і обов'язків членів суспільства, представників громадянського суспільства.</p>	
--	--

Міждисциплінарні зв'язки.

Навчальна дисципліна «Соціальна та адвокаційна журналістика» є складовою циклу професійної підготовки фахівців освітньокваліфікаційного рівня «Бакалавр», є певною базою для вивчення таких спеціальних дисциплін, як «Теорія і практика журналістики», «Теорія і практика зв'язків з громадськістю», «Масова комунікація та інформація» та інші.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Соціальна активність та активізм.

Соціальна активність у глобальному світі. Активізм та актуалізація прав людини в Україні: напрямки, механізми, процедури, проекти та персоналії. ПРООН: Модель міжнародної організації в Україні, особливості інформаційно-комунікаційної та іміджевої складової. Регіональний центр з прав людини (Роман Мартиновський), УГСПЛ (Даша Свиридова): про справи ЄСПЛ, Крим, освіту з прав людини; взаємодію з прес-службою. Центр інформації про права людини: про напрямки роботи організації, редакції, персональний вибір журналіста (класична правозахисна організація). Fight for Right. Про сучасні методи захисту прав людини людьми з інвалідністю (нішева ГО).

Стабульська конвенція. Історія створення Конвенції. Характеристика конвенції. Ратифікація Конвенції в Україні. Сайт «Повага» (<https://povaha.org.ua>) - кампанія проти сексизму в медіа та політиці.

			о/д ф.	о/д ф.	о/д ф.	к-ть балів	к-ть балів	
1	2	3	4	5	8	10	11	12
1	15	12	3	5	10	5	10	7
2	15	12	2	5	10	5	10	8
3	15	14	3	5	10	5	10	7
4	15	14	2	5	8	5	10	8
Усього за змістові модулі	60	52	10	20	38	20	40	60
Підсумковий семестровий контроль екзамен	30				30	20	20	40
Загалом	90				38	100		

5. Теми лекційних занять

№ змістового модуля	Назва теми	Кількість годин
		о/д ф.
1	2	3
1	Соціальна активність та активізм.	3
2	Соціально-правова журналістика	2
3	Адвокація	3
4	Адвокаційна журналістика	2
Разом		10

6. Теми практичних (семінарських/лабораторних) занять

№ змістового модуля	Назва теми	Кількість годин
		о/д ф. з/дист ф.
1	2	3
1	Соціальна активність та активізм.	5
2	Соціально-правова журналістика	5
3	Адвокація	5
4	Адвокаційна журналістика	5
Разом		20

7. Види і зміст поточних контрольних заходів *

№ змістового модуля	Вид поточного контрольного заходу	Зміст поточного контрольного заходу	**Критерії оцінювання	Усього балів
1	2	3	4	5
1	Теоретичне завдання – тест 1 в системі Moodle	Питання для підготовки:	Тестові питання оцінюються:	5

		Соціальна активність у глобальному світі. Активізм та актуалізація прав людини в Україні: напрямки, механізми, процедури, проекти та персоналії. ПРООН: Модель міжнародної організації в Україні, особливості інформаційно-комунікаційної та іміджевої складової.	правильно/ неправильно. Кількість питань – 5. Правильна відповідь оцінюється у 1 бал	
	Практичне завдання – Кампанія «Мовчати не можна діяти» - запропонувати власну правозахисну кампанію	Вимоги до виконання та оформлення: оформлюється за вимогами, які висуваються до оформлення курсових робіт для здобувачів ступеня вищої освіти бакалавра	Робота оцінюється на основі параметрів: 1. Актуальність теми. 2. Доцільність використання методів проведення. 3. Використання отриманих знань. 4. Майстерність презентації	10
Усього за ЗМ 1	2			15
2	Теоретичне завдання – тест 2 в системі Moodle	Питання для підготовки: Журналістика – «сторожовий пес» демократії. Фактчекінг: фейки, джінса, маніпуляції. Маніпуляції ЗМІ (як маніпулюють журналістами, і як маніпулюють журналісти). Блог як різновид громадянської журналістики. Особливості роботи із соцмережами. Чутливі теми в журналістиці. Хейт і хайп у коментарях та соцмережах та мас-медіа.Що таке хейт (насамперед в інтернеті)? Практики протидії хейту. Культура скасування	Тестові питання оцінюються: правильно/ неправильно. Кількість питань – 5. Правильна відповідь оцінюється у 1 бал	5

		(кенселін).		
	Практичне завдання – підготовка журналістського матеріалу на чутливу тематику (жанр на вибір студента)	Вимоги до виконання та оформлення: Продукт і його презентація оформлюються за вимогами, які висуваються до оформлення курсових робіт для здобувачів ступеня вищої освіти бакалавра	Робота оцінюється на основі параметрів: 1. Актуальність 2. Доступність 3. Використання отриманих знань. 4. Оптимальність обраних заходів 5. Майстерність презентації	10
Усього за ЗМ 1	2			15
3	Теоретичне завдання – тест 3 в системі Moodle	Питання для підготовки: Адвокація як механізм соціальних дій. Адвокаційний лобізм. Функції адвокатури. 9,5 кроків на захист інтересів. Організація кампаній. Онлайн-курс «Організація адвокатури на місцевому рівні» (Prometheus). Права людини. Система захисту прав людини. Національні механізми захисту прав людини. Проведення адвокатури медіакампаній. Медіа-адвокація. Проведення медіакампаній. Медіа-адвокація онлайн.	Тестові питання оцінюються: правильно/неправильно. Кількість питань – 5. Правильна відповідь оцінюється у 1 бал	5
	Практичне завдання – за системою 9,5 кроків розробити адвокатури кампанію	Вимоги до виконання та оформлення: оформлюється за вимогами, які висуваються до оформлення курсових робіт для здобувачів ступеня вищої освіти бакалавра	Робота оцінюється на основі параметрів: 1. Актуальність 2. Доступність 3. Використання отриманих знань. 4. Оптимальність обраних заходів 5. Майстерність презентації	10
Усього за ЗМ 1 контр. заходів	2			15
	Теоретичне завдання – тест 4 в системі	Питання для підготовки: Адвокаційна журналістика	Тестові питання	5

	Moodle	як світова медіапрактика. Принципи взаємодії героя журналіста. Жанрові модифікації адвокаційної журналістики Журналісти і фіксери. Професійна деформація журналіста. Фіксація злочинів проти людяності	оцінюються: правильно/ неправильно. Кількість питань – 5. Правильна відповідь оцінюється у 1 бал	
	Практичне завдання – підготувати власний матеріал адвокаційної журналістики	Вимоги до виконання та оформлення: оформлюється за вимогами, які висуваються до оформлення курсових робіт для здобувачів ступеня вищої освіти бакалавра	Робота оцінюється на основі параметрів: 1. Актуальність 2. Доступність 3. Використання отриманих знань. 4. Оптимальність обраних заходів 5. Майстерність презентації	10
Усього за змістові модулі контр. заходів	8			60

8. Підсумковий семестровий контроль***

Форма	Види підсумкових контрольних заходів	Зміст підсумкового контрольного заходу	Критерії оцінювання	Усього балів
1	2	3	4	5
Залік	Теоретичне завдання – підсумковий тест в системі Moodle	Питання для підготовки: див. питання до ЗМ 1–4 у таблиці 7.	Підсумковий тест складається із 20 тестових питань. Правильна відповідь оцінюється у 1 бал або всього за підсумковий тест можна отримати до 20 балів.	20
	Практичне завдання - індивідуальне практичне завдання	Підсумкове практичне завдання або індивідуальне практичне розрахункове завдання (ШРЗ) складається з комплексного завдання. Розробити концепцію	Робота оцінюється на основі параметрів: 1. Актуальність 2. Доступність 3. Використання отриманих знань. 4. Оптимальність обраних заходів	20

		громадської організації для вирішення проблем суспільства	5. Майстерність презентації	
Усього за підсумковий семестровий контроль				40

9. Рекомендована література

Основна:

1. Адвокаційна журналістика: світовий та український досвід: посібник для журналістів з активною громадянською позицією. Луганськ, 2013. 71 с.
2. Адвокаційна діяльність та її особливості в роботі з парламентом. Київ, 2017. 44 с.
2. КОМПАС: Посібник з освіти з прав людини за участю молоді. Київ: Видавництво Ради Європи, 2020. 490 с.
3. Проведення адвокаційних медіа-кампаній. Стратегія активних дій. Київ, 2020. 104 с.

Додаткова:

Адвокаси в дії: 15 успішних місцевих ініціатив. Електронний збірник. / Упоряд.: І. Бринош, А. Бойко. 2013. URL: http://www.frgn.mk.ua/wp-content/uploads/2014/04/Advokasi_15.pdf

Назаренко, Д. Л. Адвокаси на місцевому рівні в Україні: підходи до класифікації. Вчені записки ТНУ імені В.І. Вернадського. Серія: Державне управління 2019. № 30(69). с. 109–117.

Права людини та мас-медіа в Україні: Збірник конспектів лекцій [Тексти] / Авт. кол. – За ред. І.Виртосу, К. Шендеровського. Київ: Інститут журналістики КНУ ім. Тараса Шевченка. 2018. 260 с.

Степанов Ж. Модель медіадій у соціальній журналістиці. URL: <https://science.lpnu.ua/uk/sjs/vsi-vypusky/vypusk-1-nomer-883-2017/modeli-media-diy-u-socialniy-zhurnalistyци>

Advocacy journalism. URL: <https://enacademic.com/dic.nsf/enwiki/75479>

Stolen Childhoods URL: <http://facesoffreedom.goodweave.org/gallery/?album=108>

Is Ukraine turning the corner on LGBT rights?

URL: <https://freedomhouse.org/blog/ukraine-turning-corner-lgbt-rights>

Інформаційні джерела:

1. Керівні принципи щодо захисту правозахисників. URL: <https://www.osce.org/uk/odihr/150476?download=true>

2. Концепція універсальності інтернету. URL: <https://ru.unesco.org/internetuniversality/about>
3. Центр інформації про права людини. URL: <https://humanrights.org.ua/>
4. Медіаресурс з прав людини «Зміна». URL: <https://zmina.info/>